

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Development Trade s.r.o.**, se sídlem Melantrichova 970/17, Praha 1, zast. Mgr. Michalem Varmužou, advokátem se sídlem Kozinova 21/2, Šumperk, proti žalovanému: **Celní úřad pro Moravskoslezský kraj**, se sídlem nám. Svatopluka Čecha 547/8, Ostrava - Přívoz, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v zadržení a odnětí věcí dle úředních záznamů žalovaného ze dne 15. 4. 2019, č. j. 79510-5/2019-570000-61, č. j. 79510-6/2019-570000-61, 79510-7/2019-570000-61 a č. j. 79510-8/2019-570000-61, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 8. 2019, č. j. 25 A 116/2019 – 17,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně v žalobě tvrdila, že si pronajala část provozovny Herna Club Magic v Ostravě - Mariánských horách, jejímž vlastníkem je pan H. Q. N., a provozovala v ní technická zařízení se soutěží „Pegasus“. Dne 15. 4. 2019 tam kontrolori žalovaného provedli kontrolu a následně zabavili herní zařízení systému „Pegasus“, o čemž sepsali úřední záznamy č. j. 79510-5/2019-570000-61, č. j. 79510-6/2019-570000-61, 79510-7/2019-570000-61 a č. j. 79510-8/2019-570000-61. Podle žalobkyně se nejednalo o herní zařízení, k jejichž provozu je třeba mít povolení, přičemž žalovaný se principy hry dostatečně nezabýval. V zadržení a odnětí věcí proto spatřovala nezákonný zásah ze strany žalovaného a požadovala, aby Krajský soud v Ostravě vyslovil

nezákonnost zásahu a žalovanému uložil zdržet se nezákonného zásahu do podnikání žalobkyně a vrácení zadržovaných herních zařízení.

[2] Krajský soud v Ostravě poté, co část žaloby vyloučil z původní obsáhlé žaloby k samostatnému projednání, tuto odmítl jako nepřijatelnou podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Rozhodnutí zdůvodnil subsidiaritou zásahové žaloby vůči žalobě proti rozhodnutí správního orgánu; zde odkázal na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015 – 160, publ. pod č. 3687/2018 Sb. NSS. Poukázal na § 121 odst. 3 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o hazardních hrách“), podle něhož může dozorovaná osoba podat proti uloženým opatřením námitky, o nichž rozhodne ředitel celního úřadu. Jeho rozhodnutí pak podléhá soudnímu přezkumu podle § 65 s. ř. s. Krajský soud uzavřel, že pokud žalobkyně tvrdí, že je dozorovanou osobou, měla si podat proti zadržení herních zařízení námitky.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti napadenému usnesení podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] Stěžovatelka namítá, že ji žalovaný dlouhodobě odmítá považovat za kontrolovanou nebo dozorovanou osobu, nevede s ní žádné řízení, a přesto, že zadržel její věci, s ní nijak nekomunikuje a úřední záznamy jí ani nedoručil. Tak činí přesto, že v provozovně bylo vyvěšeno upozornění, že se jedná o prostor pronajatý stěžovateli a jí užívaný (kopii upozornění přiložila ke kasační stížnosti). Z procesního postupu žalovaného nebylo stěžovateli zřejmé, že se spolu s pronajímatelem mohla domáhat nápravy cestou námitek. Z důvodů procesní jistoty proto podává kasační stížnost a navrhuje zrušení napadeného usnesení krajského soudu.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že na kontrolovaném místě se nacházela pouze kontrolovaná osoba H. Q. N. a pouze ve vztahu k této osobě proto bylo vedeno řízení a pouze s ní je vedeno přestupkové řízení podle § 123 odst. 1 písm. b) zákona o hazardních hrách. K osobě stěžovatele tak má k dispozici pouze informace o trestním prověřování a dále konstatuje, že z důvodů značného objemu písemností požadovaných Krajským soudem v Ostravě i Nejvyšším správním soudem poukazuje na popsany „vývoj žalob“ na připojeném CD. Tam je ovšem pouze přehled rozhodnutí a jejich znění a přehled postupu krajského soudu.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou neshledal.

pokračování

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 82 s. ř. s. *(k)aždý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*

[10] Podle § 85 s. ř. s. platí, že *žaloba je nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.*

[11] Krajský soud žalobu odmítl podle § 85 s. ř. s., jelikož dospěl k závěru, že ochrany nebo nápravy se lze domáhat jinými právními prostředky – námitkami podle § 121 odst. 3 zákona o hazardních hrách a rozhodnutí o nich podrobit soudnímu přezkumu ve správním soudnictví na základě žaloby proti rozhodnutí.

[12] Stěžejní otázkou k posouzení je, zda je v případě stěžovatelky podání žaloby na ochranu proti nezákonnému zásahu jediný způsob ochrany, nebo zda se může ochrany domáhat jinými právními prostředky.

[13] Podle části osmé zákona o hazardních hrách je žalovaný oprávněn vykonávat dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem. K výkonu této pravomoci zákon žalovanému stanoví oprávnění vstupu do prostor (§ 119 zákona o hazardních hrách), právo testovat hrací zařízení (§ 120 zákona o hazardních hrách) a také oprávnění zadržet věc (§ 121 zákona o hazardních hrách).

[14] Podle § 121 odst. 1 zákona o hazardních hrách *(o)soba pověřená dozorujícím orgánem je povinna zadržet věc, je-li zde důvodné podezření, že v souvislosti s jejím užíváním dochází k porušování tohoto zákona. Osoba pověřená dozorujícím orgánem ústně oznámí opatření o zadržení věci osobě, která má věc v době zadržení u sebe, a neprodleně vyhotoví úřední záznam, ve kterém bude uveden i důvod zadržení, popis zadržených věcí a jejich množství. Osoba pověřená dozorujícím orgánem předá kopii úředního záznamu osobě, která má věc v době zadržení u sebe, a stejnopis doručí dozorované osobě.*

[15] Podle § 121 odst. 3 zákona o hazardních hrách *(p)roti uloženému opatření o zadržení věci může dozorovaná osoba podat do 3 pracovních dnů ode dne seznámení s uloženým opatřením písemné námitky. Námitky nemají odkladný účinek. Ředitel celního úřadu rozhodne o námitkách bez zbytečných průtahů. Jeho rozhodnutí je konečné. Písemné rozhodnutí o námitkách se doručí dozorované osobě.*

[16] Z odstavce 1 výše citovaného ustanovení vyplývá, že žalovaný vykonává dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem o hazardních hrách. V této souvislosti je mimo jiné oprávněn zadržet věc, pokud nabude důvodné podezření, že v souvislosti s jejím *užíváním* dochází k porušování tohoto zákona, přičemž při zadržení věci a v souvislosti s ním jedná s osobou, která má věc v době zadržení u sebe. Dozorované osobě následně doručí úřední záznam o zadržení věci. Nejvyšší správní soud se již obdobným případem se stejným stěžovatelem a v obdobném kontextu nedávno zabýval v rozsudku ze dne 6. 3. 2020, č. j. 1 As 347/2019 – 38, a k výkladu zmíněných ustanovení konstatoval, že „*z toho je patrné jednak to, že se vždy nemusí jednat o stejnou osobu, a jednak to, že dozorovaná osoba nemusí být přítomna výkonu dozoru ve fázi zadržení, resp. odnětí věci. Obě tyto osoby jsou povinny zadrženou věc dozorujícímu orgánu vydat, přičemž teprve při odmítnutí vydání vzniká oprávnění věc odejmout. Jen dozorovaná osoba je však povinna hradit náklady skladování zadržené věci a jen dozorovaná osoba má právo podat námitky proti uloženému opatření o zadržení věci.*“

[17] V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dále uvedl, že zákona o hazardních hrách nestanoví výslovně, koho lze považovat za dozorovanou osobu. Odkázal proto na zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), který je obecnou úpravou výkonu kontroly (dozoru) orgány moci výkonné, jejíž zvláštní podmínky jsou zakotveny v zákoně o hazardních hrách: „Kontrolní řád pak rozlišuje jednak postavení kontrolované osoby a jednak povinné osoby. Povinnou osobou je podle jeho § 5 odst. 2 písm. a) osoba, která kontrolované osobě dodává nebo dodala zboží nebo ho od ní odebrala či odebírá, koná nebo konala pro ni práce, anebo jí poskytuje nebo poskytovala služby nebo její služby využívala či využívá, případně se na této činnosti podílí nebo podílela.“

[18] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „ten, kdo provozuje hazardní hru, tj. vlastním jménem vykonává činnost uvedenou v § 5 zákona o hazardních hrách, například i tím, že k tomu využívá věc, kterou je oprávněn držet, ať už na základě vlastnického práva, či práva odvozeného, je dozorovanou (kontrolovanou) osobou. Oproti tomu rozlišil, že „ten, kdo pouze umožnil provádění činnosti hodnocené jako provozování hazardní hry, například i tím, že poskytne část stavby k umístění uvedené věci a současně je přítomen výkonu dozoru, je pouze povinnou osobou, kterou tíží jen některé povinnosti, stanovené v § 121 zákona o hazardních hrách. Z podstaty věci má také tato povinná osoba méně práv než osoba dozorovaná (kontrolovaná), do jejichž práv může být zasazeno významněji.“

[19] Z prejudikatury Nejvyššího správního soudu tedy vyplývá, že dozorovanou osobou ve smyslu § 121 odst. 3 zákona o hazardních hrách je osoba provozující hazardní hru ve smyslu § 5 zákona o hazardních hrách, podle kterého se „provozováním hazardní hry rozumí vykonávání činností spočívajících v uskutečňování hazardní hry se záměrem dosažení zisku, zejména příjem sázek a vkladů do hazardní hry, výplata výbry, další činnosti organizačního, finančního a technického charakteru související s uvedením hazardní hry do provozu a se zajištěním vlastního provozu, jakož i činnosti potřebné pro ukončení a vypořádání hazardní hry.“ Tato osoba je jakožto dozorovaná osoba oprávněna podat námitky podle § 121 odst. 3 zákona o hazardních hrách.

[20] Obdobně jako v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 347/2019 – 38 lze proto uzavřít, že jestliže stěžovatelka tvrdí, že je provozovatelem herních zařízení, svědčí jí právo podat námitky podle § 121 odst. 3 zákona o hazardních hrách.

[21] S ohledem na výše uvedené se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že v případě stěžovatelky zákon zakotvuje jiné právní prostředky, jimiž se může domáhat ochrany, a proto je její žaloba na ochranu před nezákonným zásahem podle § 85 s. ř. s. nepřípustná.

[22] Stěžovatelka netvrdí, že by proti zadržení herních zařízení podala námitky, naopak výslovně se vyjádřila, že tak neučinila proto, že v této otázce není jasno a žalovaný ji za dozorovanou osobu nepovažuje. Z výše uvedeného však plyne, že tak učinit mohla postupem podle § 121 odst. 3 zákona o hazardních hrách a předmětem žaloby tak mělo být konkrétní rozhodnutí, jímž by o těchto námitkách bylo rozhodnuto (§ 65 s. ř. s.), případně nečinnost žalovaného, pokud by o námitkách nerozhodl (§ 79 s. ř. s.).

[23] Napadené usnesení krajského soudu je zákonné.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[24] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

pokračování

[25] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2020

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu